

Klockan är två.

Välkomna till dagens myndighetsgemensamma pressträff om senaste läget när det gäller covid-19.

Deltagande idag är Sara Byfors, enhetschef Folkhälsomyndigheten, Thomas Lindén, avdelningschef på Socialstyrelsen och Svante Werger, rådgivare på MSB.

Efter presentationen går det som vanligt bra att ställa frågor till hela gruppen.

Lämnar över till Sara Byfors.

Tack, vi börjar med globala läget.

Data till och med vecka 32, i söndags, här, i världen.-

Ökningen ser ut att plana ut.

Globalt är det så att vissa länder ökar och minskar, men sammantaget ser vi en platå.

Men det är fortsatt ökat i nord- och sydamerika och på andra håll.

Ser vi på EU så ser vi en platå i smittspridningen, men det skiljer sig i upp- och nedgång, det är ingen platå i alla länder, vissa har nedgång, andra uppgång.

Men totalt sett: En platå i smittspridningen.

Också här data fram till i söndags.

Det skiljer sig i Europa.

Vi har en karta över 14-dagarsincidensen, vi har mörkare en bit in.

Frankrike, Spanien och Irland har en högre smittspridningen, och en gradient mot de nordiska länderna.

Man ser att det inom länderna skiljer sig.

Men det är lite mindre i norra Europa än i södra Europa.

Vi ser att att man kommer hem från semestrar, så har man rest utomlands och inte är färdigvaccinerad så rekommenderar vi att man testar sig så man inte riskerar smitta någon annan.

Vi rekommenderar också att stanna hemma efter vissa utlandsresor.

Vi ser också i olika länder olika bilder.

Sverige är den tjocka lila linjen här, man har här en relativt låg smittspridningen jämfört med Europa, med svag uppgång.

Vissa länder med skarp uppgång har nu nedgång.

Det är vågformade rörelser.

Det är till och med vecka 31 här, jämfört med vecka 32 förut.

Gällande avlidna i Europa så ökar inte antal avlidna i samma takt som tidigare, det har med vaccinationsinsatsen att göra, då man lyckats skydda de allra sårbaraste.

Ser man på den svenska situationen har vi för vecka 31-32 en 14-dagarsincidens, antal fall per 100 000 är 100, jämn siffra.

Det lär öka något, kanske tendens till minskad takt i ökningen, men det ökar.

Så vi har en smittspridningen som pågår, alla behöver veta det, och följa rekommendationerna som finns.

Detta har jag visat tidigare, varianter som kommit och tagit över är att varianterna är mer smittsamma.

Här ser vi utvecklingen för alfa- och deltavarianterna.

Vi hade smittspridningen av alfa under vintern som avtagit, istället har delta tagit över och dominerar helt i Sverige med nästan 100 procent av alla fall som sekvenseras.

Vi har också beta och gamma, som inte lyckats sprida sig särskilt väl i svensk kontext, men enstaka fall dyker upp.

Men de typerna tycks inte lika framgångsrika.

Ser vi på åldersincidensen är det just nu de yngre som smittas.

Förra veckan var 73 procent av fallen 40 år och äldre.

Det har med vaccinationsinsatserna att göra.

Vi ser också ökningen att incidensen är här fortsatt 20-29-åringar.

Bland antal testade ökade det också förra veckan, liksom positivitetsfrekvenserna, runt 6 procent nu mot 5,7 procent förut.

Det cirkulerar också andra infektioner i samhället, så det är viktigt att vaccinerade testar sig, även om man har symtom, så man vet om man har covid-19 eller inte.

Ser vi på nyinlagda fall på intensivvården ser vi viss ökningen, men låga nivåer jämfört med tidigare, men en ökningen, Socialstyrelsen berättar mer om det.

Även om deras vaccinationsstatus.

Antal avlidna är fortsatt väldigt låg, viss eftersläpning i rapporteringen, men i och med

vaccinationsinsatsen ser vi inte samma svåra konsekvenser, vilket är glädjande.

Vi har en förändring över 31-32, vi har högre smittspridningen alltså, ökningen vi ser är ganska jämnt fördelad över landet.

Det ökar i flesta regionerna.

Det kan slå olika på olika håll där enskilda händelser får stort genomslag.

Stockholm har ganska hög smittspridningen, jämfört med Västra Götaland och Skåne, vilket fortsätter.

Även Gotland och Västerbotten har ganska höga siffror, men smittspridningen ökar på många håll i landet, om än på olika nivåer.

Vi går över till vaccinationerna, som vi verkligen vill trycka på att det är det enskilt viktigaste vi har att tillgå.

Här ser vi utvecklingen, minst en dos har 6,5 miljoner fått.

Till och med vecka 32, ser man på lutningen så är det många som får sin andra dos.

Men det är fortsatt många som inte tagit vaccinationserbjudandet än.

Ser man på vad som hänt denna vecka så öppnade vi förra veckan för 16-17-åringar, där många fått en dos, det har varit stort intresse där, bland äldre är det mer fokus på andra dosen.

En ny bild här, även om vi har bra vaccinationstäckning så är det många som inte valt att vaccinera sig.

Så det är viktigt att man antar erbjudandet och kan ge sig själv och andra skydd, så att de blir skyddade.

Så de grå delarna visar hur många som inte valt att eller haft möjlighet att vaccinera sig än, orange-gula är de som fått en dos, orange är de fullvaccinerade.

Det gråa ska helst helt bort, så vi kan vara säkra.

Så länge pandemin pågår i omvärlden och Sverige, så nivån för en bra situation ökar, det bästa är att du vaccinerar dig själv för att skydda dig själv och andra mot allvarlig sjukdom, kom också ihåg att ta andra dosen, det är föst då behovet av vård, men för att nå så långt vi behöver så behöver fler vaccinera sig, och vi kan avveckla de restriktioner som finns.

För att återvända till de grundläggande råden: Skydda dig själv och andra genom att vaccinera dig. Hålla avstånd, inom- och utomhus, och umgås så smittsäkert du kan med andra. Har du minsta symtom - stanna hemma och testa dig.

Arbeta hemifrån, om det finns möjlighet. För att minska belastningen och trängseln i samhället. Alla är inte vaccinerade än.

Tvätta händerna ofta med tvål och vatten.

Testa dig efter inresa till Sverige. Det finns länder med ganska stor smittspridning, där många samlas från olika länder.

Har du rest utanför Norden eller Sverige ska du testa dig när du kommer hem för att inte riskera att smitta någon annan. Var extra vaksam på symtom under perioden efter resan.

Över till Tomas på Socialstyrelsen.

-Tack för det. Jag lämnar en kort nationell lägesrapport från Socialstyrelsen. Den bygger på data från intensivvården från lunchtid igår, och data från kommuner och regioner ungefär från igår.

Sammanfattningsvis är det ett ganska nytt läge - den ökade smittan innebär en ökande belastning på sjukvården. Vi får rapporter från i stort sett hela regionen om detta. Under sommaren hade vi ganska lite tryck från covid, men nu ökar belastningen och regionerna förbereder sig för det.

Min första bild, tack.

Bilden visar patienter med covid-19 som vårdas på IVA eller annan avdelning på sjukhus.

Här rapporteras igår om 172 covid-19-patienter i slutenvård utanför IVA.

Det är faktisk en ökning på 36 personer under sista veckan.

Det är påtagligt.

Inga regioner rapporterar däremot någon kritisk eller allting påverkan inom något område vi följer inom ramen för uppdraget.

Ledningsmässigt är inga regioner i förstärksläge, 9 i stabsläge och 12 i normalläge. 9 regioner väntar sig en förbättring på kort sikt, och lång sikt, och 12 regioner förväntar sig en försämring långsiktigt och kortsiktigt.

Denna bild beskriver antal patienter i intensivvården. Vi har haft en lång period med minskat antal patienter i intensivvården.

Den trenden verkar nu brytas.

Antal disponibla IVA-platser nationellt var igår 411, varav 311 patienter är belagda. Av dessa är 30 belagda med covid-19-patienter - cirka 10% av patienterna. Det har redan ökat. Det är en storleksordning. Den som ser aktuella data kan få något andra siffror.

Antal patienter på IVA med något annat än covid-19 är 281. En ökning med 14 patienter sedan förra veckan, vilket visar att regionerna går ur sommarläget och har större ordinarie uppdrag utanför IVA också.

Det är 100 icke belagda IVA-platser som motsvarar kapacitet på 24% ojämnt fördelad över regionerna

där 5 regioner har kapacitet under 20% och en region under 10% kapacitet.

Dessutom har 8 av 21 regioner covid-19-patienter på IVA. De övriga har det inte. Vi ser ökande smittspridning i alla regioner, så det kommer att förändras framöver.

Nästa bild, tack.

Denna bild bygger på data från Göran Karlström på svenska intensivvårdsregistret.

Av de patienter som senaste månaden skrivits in på intensivvård på sjukhusen är det 75-80% som är ovaccinerade, trots att majoriteten i befolkningen är vaccinerad. 90% av de inskrivna är inte fullvaccinerade. Det finns skäl att påminna om att alla personer inte kan vaccinera sig, på grund av förhållanden som bakomliggande sjukdom eller skörhet. Likaså att man kan få lindring sjukdom även som vaccinerad. Är man väldigt skör eller har allting bakomliggande sjukdom kan lindrig sjukdom räcka för sjukvård.

Mot bakgrund av det som skrivits i olika media, framförallt utomlands, att våra data inte pekar på en stor risk för svår sjukdom trots vaccin.

De allra flesta som insjuknar är antingen ovaccinerade eller har bakomliggande skörhet eller sjukdom.

Nästa bild, så ska jag berätta lite om läget i landets kommuner. Det bygger på data från 197 kommuner som uppdaterat sina data.

Likaså i kommunerna är det fortsatt lugnt, även om man är orolig för ökad smittspridning. Ingen kommun rapporterar kritisk eller allting påverkan inom de områden vi följer.

Däremot ökar förstås antal smittade patienter också i kommunernas verksamheter.

Det har under veckan ökat med 26 personer till 61 personer mot 35 förra veckan. Däremot är det ingen enskild kommun som har 1% smittade patienter och brukare eller över det.

Majoriteten av kommunerna väntar också en förbättring av läget långsiktigt och kortsiktigt och förmedlar en ganska stabil bild av verksamheterna även om det finns oro för hur verksamheterna och patienterna drabbas när smittspridningen i samhället ökar.

Det var allt från Socialstyrelsen idag.

Jag lämnar över till Svante Werger.

-Hej. MSB följer hur pandemin påverkar samhället som helhet. Vi stödjer ansvariga på olika sätt och bidrar till samordning av information till allmänheten.

Pandemin kräver att vi alla anpassar våra beteenden och följer de regler och rekommendationer som gäller. Kortfattat ska jag ge en bild av hur människors attityder och självskattade beteenden sett ut under sommaren, från Sifos siffror, eftersom de följt frågorna löpande med webbenkäter sedan mars 2020.

Mycket i siffrorna från sommaren andas optimism och framtidstro och förtroendet för samhällets hantering av pandemin har ökat.

Människors oro för konsekvenser av pandemin har varit låg under sommaren.

Under de senaste veckorna har man sett en tydligt ökande oro för nya utbrott under hösten. Drygt hälften uttryckte denna oro under veckan.

Fler bedömer att de blivit sämre på att följa smittskyddsrekommendationerna. Fler än tidigare har svarat att de dagen innan umgåtts närmare med personer utanför den inre kretsen - på arbetsplatsen.

Sammanfattningsvis finns en hög grad av optimism men också oro för nya utbrott, med tanke på att man också följer rekommendationerna sämre än tidigare kanske oron är befogad.

Så, ta reda på vad som gäller, både generellt och där just du befinner dig, man får en bra överblick på krisinformation.se, den som inte har internet kan ringa 113 13. Tack!

-Tack för det.

Då tar vi frågor.

Först Ekot, varsågod.

-Ja, hej, Ekot här.

En fråga till Thomas Lindén.

När man ser diagrammet över antal sjuka som blivit vaccinerade, så är andelen färdigvaccinerade något högre än de ofullständigt vaccinerade, vad beror det på?

-Inte säkert jag förstår där, men 5 procent vet vi inte status på, 10 procent har inte fullt vaccinerats.

-Men ser man där så är de med två doser större än de som bara fått en dos, vad beror det på?

-Jag är inte säker på att man ska läsa det så, huvudbudskapet är att trots att en minoritet är ovaccinerad, är de överrepresenterade i intensivvården.

-Så vad är poängen med att dela upp i fullständigt och ofullständigt vaccinerade?

-Ja, det kanske man inte behöver göra, men det redovisas här.

-Okej, tack.

-Tack, TT vill ställa en fråga.

-Hej.

Hörs jag.

-Ja.

-Bra.

Då är frågan till Folkhälsomyndigheten. Vi ser ökad smittspridningen i samhället i stort.

Hösten är i antågande, många skolor och arbetsplatser startar, och man låter folk vara mer på plats mer.

Kommer man kunna hålla restriktionerna, eller ser ni en anledning att lätta på dem?

-En stor fråga.

I nuläget ser vi inga lättningar.

Vi har fortsatt rekommendation att så många som möjligt ska arbeta hemifrån, det har inte förändrats.

Vi ser inte behov av nya restriktioner, men man får kontinuerligt se över vad som behöver göras.

-En uppföljning, ni ger prognos varannan månad till regeringen, var ligger ni där?

-Vi har nästa rapport nästa vecka.

-En fråga till, vaccination för ungdomar 12-15, som det pratats om, att M gärna ser att det blir verklighet, vad tycker ni om det?

-Vi ser kontinuerligt på det, vår bedömning är att risknyttabalansen inte gör något där, de har ytterst liten risk för sjukdom där, samtidigt som det finns en liten biverkningsfaktor där, men det väger inte för.

De här gråa staplarna, i olika åldersgrupp, bör man se över innan man vaccinerar 12-15-åringar.

-Så ingen oro för att de skulle sprida smitta på skolor?

-Ja, lärare ska ju vara vaccinerade, och andra i skolan.

Att det kan spridas bland 12-15-åringar kan ske, men att det får stor effekt på smittspridningen i övrigt, motiverar inte vaccinering nu, relativt andra grupper.

-Tack, TV4. Varsågod.

-Ja, jag undrar om andelen testade positivt, hur många är vaccinerade?

-Det vet vi, jag har inte siffran i huvudet nu, det är framförallt ovaccinerade som blir smittade, vi ser inga tendenser till att genombrottsfunktionerna ökar.

Men vi ser ingen tendens att vaccinationerna inte ger skydd längre.

-Kan du ge uppskattning?

-Bättre du får dem sen.

-När du pratar om smittade, så säger utomlandsresor.

I Stockholm säger man krogen.

KAn det påverka öppettider?

-Vi ser inte att vi ska skärpa något nu, vi har det vi har, kanske har det ökat något där, men det finns tydliga riktlinjer för verksamheterna där, så vi ser inget behov av ytterligare restriktioner där.

En kombination av en fortsatt smittsam variant, och ändrat beteende ser vi som motiv för ökad smittspridningen.

-Tack.

-Expressen.-

-Tack så mycket, om den nya tilläggsmutationen av deltavarianten, där Region Uppsala bett om hjälp med att smittspåra från en flight där den kommit, men det ville inte Folkhälsomyndigheten, varför?

-Ja, riktigt så skulle jag inte uttrycka det.

Vi har sedan en tid valt att inte aktiv smittspårning på flyg, det är också för att alla ska testa sig när man kommer hem från utlandet.

Det gör att den åtgärden bör fånga upp en del.

Det är inte omöjligt att göra sådan smittspårningen, vi behöver kanske ha bättre kommunikation där, det går.

-Hamnar man inte steget efter om man inte gör smittspårningen efter nya virusvarianter?

-Man är redan steget efter, därför tycker vi att en rekommendation om att testa sig efter utlandsresa, det är en bättre åtgärd.

-Och smitta verkar ha förts in i samband med utlandsresor, kunde Folkhälsomyndigheten vara strängare med hemtesting och isolering?

Man har inte behövt isolera sig tills man får svar.

-Det handlar om att få god följsamhet, testning är en bra åtgärd, men vi har också att undvika nära kontakter, och, beroende på land, lite strängare skrivningar, man kan alltid göra mer, men det måste vara rimligt.

-Tack.

-Tack, Aftonbladet, varsågod.

-Det här gäller lättänder av restriktioner vid steg 4, som skulle preliminärt tas under september.

Tusentals biljetter till konserter säljs till bland annat Tele2 i Stockholm, när ger ni beskedet åt arrangörer?

-Regeringen fattar beslutet, man får vända sig dit.

Men det bör komma en viss tid innan.

Det sker en kontinuerlig bedömning av läget, man behöver se på situationen här och nu och utgå från det.

Jag tror de flesta arrangörer är medvetna om det.

-Vi var inne på det, om vaccination på barn, vad kommer det beslutet grunda sig på?

-Nytta och risk för gruppen, vi bedömer inte att 12-15-åringar ska vaccineras, det är viktigare att vaccinera de äldre, och fortsätta det arbetet.

-Så just nu ger ni inte det rådet till några under 16?

-Nej, och de i riskgrupp 12-15-åringar, då vissa vaccin är godkända för det.

-Kommer vi behöva ta en tredje dos i befolkningen?

_Det tror vi, så småningom.

Just nu har vi bra skydd, det följer vi också, såklart, kontinuerligt, dels, länder som kommit längre, vi ser inga tendenser till försvagat skydd eller behov av tredje dos.

-Tack.

-Dagens nyheter.

-På tal om en tredje dos. WHO har uppmanat länder att avvakta med att ta tredje dos till fler vaccinerats i länder med lägre vaccinationsgrad. Påverkar det Folkhälsomyndighetens planering att ge en tredje dos till riskgrupper redan till hösten?

-Nej. Framförallt tittar vi på behovet av tredje dos. Vi ser det inte just nu. Men vi ser på de grupper som ofta får dåligt svar från vaccinationer. Där kommer besked inom kort. Det är en väldigt liten grupp som inte påverkar den globala situationen särskilt mycket. Men man ska ha med sig hur mycket man hanterar pandemin bäst tillsammans i världen.

-SVT, varsågod.

-Jag undrar hur ni ser på faran med den nya mutationen av delta som smittat redan vaccinerade

personer.

-Andra varianter har också smittat vaccinerade personer. Inget vaccin är 100-procentigt. Det är väldigt få fall. Så vitt jag vet har man inte sett att undervarianten av delta spridit sig i någon större utsträckning. Det kan vara att en mutation som läggs till andra påverkar förmågan att sprida - vi vet för lite för att vara varken oroliga eller inte.

-Hur ser ni på vaccineringen av unga personer och hur ligger man till i olika regioner? Behöver man öka trycket på yngre? Upp till 30 år.

-Vi tycker alla ska vaccinera sig. Ju äldre du är, desto viktigare - för dig själv och för att skydda samhället. Jätteviktigt att fortsätta jobba mot grupper man inte nått tidigare - i socioekonomiskt utsatta områden t ex. Samtidigt som man jobbar mot att yngre ska vaccinera sig. Det är olika förutsättningar i olika regioner. Att man bara fortsätter jobba vidare. Det behöver komma upp än mer i alla åldersgrupper. Vi ser en god vaccinationsvilja, hos de flesta i ålder 16-17.

-Senioren.

-Jag har två frågor till Sara Byfors. Det finns många fullvaccinerade som drar sig för att gå på restaurang, bio o.s.v när smittspridningen ökar, inte minst av deltavarianten. Helt riskfritt blir det aldrig - men funderar ni över att införa ett covid-pass så att människor kan känna sig mer trygga?

-Vi har inga sådana planer i nuläget. Det kan förändras över tiden när alla fått möjlighet att vaccinera sig. Jag ska låta vara osagt om det blir så. Man kan tänka att man har bra skydd som vaccinerad och genom att hålla avstånd, om man nu går på restaurang, där det inte ska vara trångt överhuvudtaget, men att man går när det är färre personer där. Vi har en relativt låg smittspridning, om än ökande. Man får bedöma själv, men vi har inga såna tankar i nuläget.

-En eventuell tredje dos till riskgrupp r- efter att fyra fullvaccinerade på ett äldreboende smittats. Det var de första smittade på länge.

Ni känner ingen oro att fler som vaccinerats tidigt ska bli sjuka?

Det fanns en oro även där för hur utvecklingen blir.

-Vi följer det noga. Verkligen.

Ser vi ett behov av att vaccinskyddet avtar - nu är det en enskild händelse, men det läggs till annat vi vet och ser i omvärlden. Gör vi bedömningen att man behöver tredje dos kommer vi att rekommendera det. Detta är ett litet, litet tecken, men inte mer än så. Vi trycker på för att alla i samhället ska vaccinera sig för att skydda sig själva och äldre. Jobbar du i vården är det självklart att du ska vaccinera dig.

-Vidare till Göteborgs-posten.

-Jag tänkte fråga om proaktiva åtgärder.

Smittspridningen ökar. Folk kommer tillbaka till skola och jobb. Ser man på kollektivtrafiken är det väldigt

mycket folk på bussar, spårvagnar och tåg. Kan man tänka sig en rekommendation om munskydd eller annat?

-Vi har inga planer på att införa nya restriktioner eller rekommendationer. Vi har kvar de grundläggande: Hålla avstånd, välja andra färdmedel och att vaccinera sig. Stanna hemma om du är sjuk. Vi har inga planer på ytterligare åtgärder just nu.

-Samtidigt hörde vi här att folk inte är så noga att följa restriktionerna.

-Jag vet inte om det då hjälper att införa nya restriktioner. Snarare att alla vaknar upp lite och följer de restriktioner vi har.

-Du nämnde tidigare något om vaccinationsgrad innan man kan gå över till steg 4. Vad pratar vi för vaccinationsnivå?

-En samlad bedömning. Smittspridning, belastning på vården. Framförallt vårdbelastningen, som hänger ihop med vaccinationstäckningsgraden. Det jag vill uppmärksamma: Det är inte så att vi får flockimmunitet då 80% av vuxna är vaccinerade. Det finns också en omvärld. Man behöver tänka om. Det går inte att vänta eller avstå vaccination för att andra gjort det. Alla måste dra sitt strå.

Men det är annat läge nu än under våren.

-Jag pratade med en läkare som menade att eftersom deltavarianten är mer smittsam behöver man fler vaccinerade. Att man behöver dra in 12-15-åringar för att uppnå det.

-Jag vet inte vilken typ av analys som ligger bakom det. När det gäller barn ser vi framförallt på den individuella nyttan av att vaccinera dem.

-Tack.

-SVT kulturnyheterna.

-Hör ni mig? -Ja.

-Dagens Nyheter skriver att man stängt två nattklubbar i Stockholm för att de dansat, och klubbar och tjänstemän vittnar om en osäkerhet om vad som gäller om dans. Vad gäller för klubbar och dans? När kan man öppna, och finns möjlighet för vaccinationspass för dans?

-Det är inte dansen i sig, utan om det är serveringsställe eller allmän sammankomst.

Har man serveringsställe, vilket det ofta är med nattklubb, då ska man sitta ner, och då är det svårt att dansa.

Framförallt är det problem på nattklubben inte om någon gungar i takt till musiken, utan trängsel, det är det, att man måste sitta ner, så det är inte dansen i sig som är otillåten, man kan ha en allmän sammankomst med dans om man följer föreskrifterna, men då kan det inte vara ett serveringsställe.

Det är något som hänger med framåt en tid.

-Ja, med tanke på det, att de är kanske först att stänga och öppna där, finns möjlighet för vaccinationspass där?

-Inga besked därom nu.

-Okej, tack.

-Vi går till Läraren.

-Hej.

Jag tänkte gå tillbaka till barnvaccinationerna, och fråga dig, risken som jag tänker mig är väl kanske inte att barn ska smittas utan att de inte ska kunna gå till skolan om de har vissa symtom, ni har varit tydliga med att skolan är en viktig hälsfaktor, så vilka risker väger ni här mot, konkret, vilka risker ser ni om barn vaccinerar sig?

-Framförallt risk för allvarlig sjukdom, och risk för biverkan av vaccination, det ska man vara noga med.

Vi har också varit tydliga med att skolan är viktig hälsomässigt, och friska elever ska vara i skolan, och visst, får man symtom behöver man stanna hemma, så är det fortsatt för vaccinerade också, och det florerar mycket luftvägsinfektioner, många har covid, så hur mycket det skulle förändra är svårt att bedöma, men vi ser att genom den goda tillgången till testning som finns, så kan man gå tillbaka till skolan, har man covid så behöver man stanna hemma, men det gäller en gång.

-Det kommer fortsätta påverka lärares arbetsmiljö, så jag undrar vilka risker ni ser för vaccination idag?

-Finns vissa rapporter, jag har ingen jättedjup kunskap här, bättre du pratar med någon, men det finns rapporter om hjärtfel, en allvarlig biverkan, ovanlig, men ändå.

Nu kommer data från andra länder, där man vaccinerat 12-15-åringar, men vi väljer att vara försiktiga, vi har förståelse för att det är tufft med olika typer av undervisning.

-Hur länge löper ert beslut nu?

-Finns inget som säger att vi inte omvärderar det här i november, eller så, det kommer när det kommer, men nu är det att jobba med att vaccinera de andra åldersgrupperna.

-Tack.

-Tack, Bulletin.

-Tack, hörs jag.

-Ja.

-Jag hakar direkt in i frågeställningen som vad som ligger för minuskontot för vaccinatina.

ECDS:s data ger 12,6p ger viss data, det förefaller som att vi skulle få 20 fall av miokardit, men redan nu har vi redan 200 fall av den mycket allvarligare biverkan miss-c , så jag blir lite fundersam: Kan du berätta något om hur denna riskkalkyl ser ut?

-Du har ju detaljera nnrr där, jag får ta in en annan där.

-Ingår risken för postakut covid-syndrom, också långtcovid där?

-Det är svårare då att definiera och ha med, men det är klart, alla effekter av covid-19 finns med.

-Det är alltså, ni har en skattning då?

-Ja, exakt, jag säger igen, bättre ni tar frågorna här med någon annan som varit med där.

-Så om jag hör av er till per mejl, kan jag få en skattning?

-Det är inte säkert.

Hör av dig så återkommer vi.

-Okej, så jag kan inte få hur många pediatrika sjukhusinläggningar då.

-NEj.

-Ny fråga.

Ni brukade redovisa hur pass verkligheten överensstämde med era scenarier, varför inte på förra pressträffen?

-Ja, vi gör inte det varje pressträff, vi tog det förra gången, vad det kan bero på, vi publicerar det kontinuerligt på vår hemsida, man kan se det, och det stämmer inte särskilt väl överens.

-Tack för mig.-

-Tack, Daily Telegraph.

-Hej.

Det är en fråga för Folkhälsomyndigheten.

Det är 18 månader sen pandemin drog igång, Sverige fick i början mycket kritik för att man höll så mycket öppet, ett år senare, vad tror ni Sveriges approach har haft för fördelar?

-En omfattande fråga, vi har inte fullständigt utvärderat detta.

Vi är glada över att skolorna varit öppna, men det är svårt att stänga ner allt.

Vi vet också att det hade en stor effekt, våra rekommendationer på folks beteenden , restauranger var inte så befolkade.

Så, jag vet inte, vi får se.

Någon annan får besvara frågan.

-Fantastiskt.

VAd är er senaste uppfattning om hur den mentala hälsan har blivit i Sverige under pandemin?

-Vi hade en presentation i våras, men det är svårt att dra slutsatser nu, bland äldre har det varit isolering och många barn har också påverkats, de som hade distansundervisning, så vi vet att det har haft effekt, men hur mycket får vi se.

-Något mer generellt om vad pandemin har haft för påverkan på barn i Sverige?

-Generellt? De tar också en omfattande fråga.

Men förstås, den sociala kontexten är viktig för barn, vissa barn har sin tryggaste miljö i skolan, så det har också ökat klyftorna, barn som redan hade det svårt, har fått tuffare än de mer välsituerade.

Men det övergripande måendet har påverkats, men hur mycket och i vilken utsträckning får man vänta.

-Anders Vahlne.

-Tack, Vetenskapsforum covid-19.

I en amerikansk studie från Harvard jämfördes effekten av fysisk distansering med munskydd, där fysisk distansering gav skydd på 31 procent, men munskydd 62 procent.

Med tanke på att deltavarianten i huvudsak är luftburen smitta, borde då inte Folkhälsomyndigheten lägga tonvikt på munskydd i minst lika hög grad som fysisk distansering?

-Jag har inte läst studien och vet inte hur de gjort den.

Vi har i nuläget inga planer på att rekommendera munskydd. Vi säger att i situationer där nära kontakt inte kan undvikas kan det vara så att man kan använda munskydd, på arbetsplats eller så, men ingen nationell rekommendation och inga planer på det.

-Det är en välgjord studie på flera hundra tusen människor.

Siffrorna är helt klara.

Munskydd har en dubbelt så god effekt som fysisk distansering. Det är klart att fysisk distansering, om man menar längre mellanrum mellan sig, så lär man inte kunna smitta andra. Men inomhus, med två meters avstånd, har det låg effekt. Det vore viktigt att förklara att dessa virus kan smitta i luften med små reservoarer som kan ligga kvar i luften länge och smitta.

Borde ni inte ta tag i det på Folkhälsomyndigheten?

-Vi har ju information om hur viruset smittar, framförallt är det en droppsmitta och längre ni står ifrån varandra, desto lägre risk.

-Och inte säga att det framförallt är en droppsmitta. Det är det inte. Det finns inga vetenskapliga belägg för det.

-SKPF, Pensionärerna.

Kommer det rekommendationer från Folkhälsomyndigheten nu när man hittat smitta på särskild boende, att personalen bör vara vaccinerad med en eller kanske två doser för att kunna arbeta.

-Vi tycker att alla ska vaccinera sig. Jag kan verkligen understryka att det särskilt gäller personer som jobbar inom vård och omsorg. Vi har inte möjlighet att ställa ett sånt krav, men tycker absolut att man ska vaccinera sig.

-I och med att risken är stor bland våra äldre och sköra, borde man då inte ha en rekommendation som särskilt poängterar vikten av att vaccinera sig när man är personal på särskilt boende?

-Jag är helt säker på att regionerna och privata aktörer jobbar så redan nu, att de är angelägna om att personalen ska vara vaccinerad. Där kanske man kan göra mer med informationen och nå ut. Men vi lämnar det till arbetsgivarna.

-Tack.

-Vi tackar för alla frågor idag och avslutar denna pressträff